فصلنامه پژوهش های مدیریت در جهان اسلام
شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۶۰۹۴-۲۶۷۶ شماره بیست و چهارم (پاییز۱۴۰۴)

ارزیابی کارایی سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی

(تاریخ ارسال ۱۴۰۴/۰۸/۱۹ تاریخ پذیرش ۱۴۰۴/۰۹/۰۷)

عبدالقادر باوردی

کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی، گرایش مدیریت مالی دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه

چکیده

این تحقیق به بررسی نقش حسابرسی داخلی در ارتقای شفافیت مالی، شناسایی ریسک‌ها و بهبود عملکرد سازمانی پرداخته است. حسابرسی داخلی به‌عنوان یک فرآیند مستقل و مؤثر در سازمان‌ها، از طریق ارزیابی و نظارت بر فرآیندهای مالی و عملیاتی، به شفافیت مالی کمک کرده و از بروز فساد و مشکلات مالی جلوگیری می‌کند. هدف اصلی این تحقیق، ارزیابی تأثیر حسابرسی داخلی در سازمان‌ها و بررسی چالش‌ها و فرصت‌های آن است. روش تحقیق این مقاله از نوع توصیفی-تحلیلی است و داده‌ها از طریق پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها با مدیران و کارشناسان حسابرسی داخلی جمع‌آوری شده است. جامعه آماری تحقیق شامل سازمان‌های دولتی و بزرگ است. برای تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و روش‌های آماری همچون تحلیل رگرسیون و آزمون‌های همبستگی استفاده شده است. این روش‌ها برای بررسی رابطه میان حسابرسی داخلی و شفافیت مالی، شناسایی ریسک‌ها و عملکرد سازمان به‌کار رفته‌اند. یافته‌های تحقیق نشان داد که حسابرسی داخلی تأثیر مثبت و مستقیمی بر شفافیت مالی دارد. سازمان‌هایی که سیستم‌های حسابرسی داخلی قوی‌تری دارند، گزارش‌های مالی شفاف‌تری ارائه می‌دهند و از بروز فساد مالی جلوگیری می‌شود. همچنین، حسابرسی داخلی نقش مهمی در شناسایی ریسک‌ها و بهبود عملکرد سازمان دارد. این تحقیق همچنین به چالش‌هایی از جمله کمبود منابع مالی و انسانی و مقاومت در برابر تغییرات اشاره دارد که می‌تواند تأثیر منفی بر اثربخشی حسابرسی داخلی بگذارد. نتیجه‌گیری این تحقیق نشان می‌دهد که حسابرسی داخلی به‌عنوان ابزاری مؤثر در افزایش شفافیت، کاهش فساد و بهبود عملکرد سازمانی عمل می‌کند. برای مقابله با چالش‌های موجود، سازمان‌ها باید منابع بیشتری به آموزش و بهبود سیستم‌های حسابرسی داخلی اختصاص دهند. این تحقیق تأکید دارد که ایجاد و تقویت حسابرسی داخلی باید یکی از اولویت‌های اصلی مدیریت در سازمان‌ها باشد.

واژگان کلیدی: حسابرسی داخلی، شفافیت مالی، ریسک، عملکرد سازمانی، فساد مالی

۱- مقدمه

مدیریت منابع مالی در دستگاه‌های دولتی همواره یکی از چالش‌های بزرگ برای دولت‌ها بوده است. یکی از ابزارهای اساسی برای تضمین استفاده بهینه از منابع مالی، وجود سیستم‌های نظارت مالی کارآمد است. این سیستم‌ها نه‌تنها به شفافیت مالی کمک می‌کنند بلکه می‌توانند از بروز فساد مالی نیز جلوگیری نمایند. در این تحقیق به بررسی کارایی سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی پرداخته خواهد شد و نقش این سیستم‌ها در بهبود عملکرد مالی و پیشگیری از فساد بررسی می‌شود. نظارت مالی یکی از ارکان اساسی در فرآیند مدیریت مالی دولتی است که نقش کلیدی در پیشگیری از هدررفت منابع و سوءاستفاده از بودجه‌های عمومی ایفا می‌کند. سیستم‌های نظارتی مالی، با شفاف‌سازی فرآیندهای مالی و تضمین رعایت قوانین و مقررات، می‌توانند به بهبود کارایی دولت و اعتماد عمومی به دولت‌ها کمک نمایند.(Jabbari & Niazi, ۲۰۲۰)

در بسیاری از کشورها، فساد مالی یکی از مسائل جدی است که تأثیرات منفی زیادی بر رشد اقتصادی و اعتماد عمومی دارد. مطالعات نشان می‌دهند که سیستم‌های نظارت مالی کارآمد می‌توانند در کاهش فساد مالی و ارتقای شفافیت دولت‌ها مؤثر باشند. فساد مالی به ویژه در بخش دولتی، به دلیل دسترسی‌های خاص به منابع عمومی و عدم نظارت کافی، امری رایج است.(Torgler, ۲۰۱۹) چارچوب نظری این تحقیق بر مبنای مفاهیم و اصول نظارت مالی شکل می‌گیرد. این چارچوب شامل سیستم‌های کنترل داخلی، نظارت بر بودجه، حسابرسی داخلی و نظارت‌های مالی عمومی است که در بسیاری از کشورهای پیشرفته به عنوان ابزارهایی برای تضمین شفافیت و پیشگیری از فساد مالی استفاده می‌شوند. این چارچوب به بررسی اثربخشی هر یک از این سیستم‌ها در دستگاه‌های دولتی خواهد پرداخت.(Parker, ۲۰۲۰)

در سال‌های اخیر، پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه توسعه و بهبود سیستم‌های نظارت مالی صورت گرفته است. استفاده از فناوری‌های نوین مانند سیستم‌های مالی الکترونیکی،

نرم‌افزارهای حسابداری پیشرفته و سیستم‌های مدیریت ریسک، به دستگاه‌های دولتی کمک کرده است تا نظارت خود را بر منابع مالی افزایش دهند. این تحولات موجب بهبود کارایی سیستم‌های نظارتی و کاهش خطاهای انسانی در فرآیندهای مالی شده‌اند.

مطالعات بسیاری در زمینه نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی انجام شده است. این مطالعات عمدتاً به تحلیل کارایی سیستم‌های نظارتی مالی در کشورهای مختلف پرداخته‌اند. نتایج این تحقیقات نشان می‌دهد که سیستم‌های نظارتی کارآمد در جلوگیری از فساد و سوءمدیریت مالی بسیار مؤثرند. در تحقیقاتی که در کشورهای اروپایی و آمریکایی صورت گرفته، نشان داده شده که سیستم‌های حسابرسی داخلی و نظارت بر بودجه نقش مهمی در کاهش فساد دارند.(Smith, ۲۰۲۰) با وجود پیشرفت‌های زیادی که در طراحی سیستم‌های نظارت مالی انجام شده، هنوز چالش‌های زیادی در مسیر کارآمدی این سیستم‌ها وجود دارد. از جمله این چالش‌ها می‌توان به ضعف‌های قانونی، عدم شفافیت در برخی فرآیندهای دولتی، و همچنین کمبود منابع انسانی آموزش‌دیده در بخش‌های مالی دولتی اشاره کرد .(Friedrich & Krieger, ۲۰۲۰) این چالش‌ها می‌توانند مانع از تحقق اهداف نظارتی مالی شوند.

هدف اصلی این تحقیق، ارزیابی کارایی سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی است. به‌ویژه، این تحقیق به تحلیل تأثیر این سیستم‌ها در بهبود شفافیت مالی، پیشگیری از فساد و بهینه‌سازی استفاده از منابع دولتی خواهد پرداخت. بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در بهبود این سیستم‌ها نیز از دیگر اهداف این تحقیق است.

تحقیق در زمینه کارایی سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه از اهمیت زیادی برخوردار است. در این کشورها، ضعف در سیستم‌های نظارت مالی می‌تواند به هدررفت منابع و فساد مالی منجر شود. بررسی این موضوع می‌تواند راهکارهایی برای بهبود کارایی نظارت مالی و ایجاد سیستم‌های شفاف‌تر ارائه دهد.

این تحقیق از نوع تحقیقات توصیفی-تحلیلی است که به شیوه میدانی انجام خواهد شد. داده‌های لازم از طریق پرسشنامه و مصاحبه با مدیران و کارشناسان مالی دستگاه‌های دولتی جمع‌آوری می‌شود. این داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری مانند تحلیل رگرسیون و آزمون‌های همبستگی تحلیل خواهند شد.(Creswell, ۲۰۲۰)

یکی از مؤلفه‌های کلیدی در سیستم‌های نظارت مالی، **نظارت داخلی** است. این سیستم، که به صورت خودکار در بسیاری از سازمان‌ها وجود دارد، به شفافیت و پیشگیری از تخلفات کمک می‌کند. تحقیقات نشان داده‌اند که نظارت داخلی به ویژه در دستگاه‌های دولتی می‌تواند از وقوع فساد و بی‌نظمی‌های مالی جلوگیری کند.(Van der Walt, ۲۰۱۹) حسابرسی داخلی از دیگر بخش‌های مهم نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی است که برای شناسایی و اصلاح نقص‌های موجود در گزارشات مالی و اطمینان از رعایت استانداردهای مالی استفاده می‌شود. در این تحقیق به بررسی کارایی حسابرسی داخلی و اثرات آن بر شفافیت مالی در دستگاه‌های دولتی پرداخته خواهد شد.(Lee & Solomon, ۲۰۲۰)

تحقیقات نشان می‌دهند که وجود سیستم‌های نظارت مالی قوی می‌تواند به ارتقای توسعه اقتصادی در کشورها کمک کند. در واقع، وقتی که دستگاه‌های دولتی به خوبی نظارت می‌شوند، منابع مالی به‌طور بهینه تخصیص می‌یابند و فساد مالی کاهش می‌یابد. این امر موجب افزایش اعتماد عمومی به دولت و بهبود شرایط اقتصادی می‌شود.

استفاده از فناوری اطلاعات در نظارت مالی یکی از تحولات مهم در این زمینه است. سیستم‌های مالی الکترونیکی و نرم‌افزارهای حسابداری پیشرفته به دستگاه‌های دولتی کمک کرده‌اند تا نظارت دقیق‌تری بر منابع مالی داشته باشند. این تحولات می‌توانند کارایی سیستم‌های نظارتی را افزایش دهند و نظارت بر عملکرد مالی را بهبود بخشند. در این تحقیق، بر اهمیت سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی تأکید می‌شود و نشان داده می‌شود که این سیستم‌ها نقش مهمی در کاهش فساد، بهبود شفافیت مالی و بهینه‌سازی منابع ایفا می‌کنند. از این رو، ارزیابی کارایی این سیستم‌ها و یافتن راهکارهایی

برای بهبود عملکرد آن‌ها، به‌ویژه در کشورهایی که مشکلات مالی زیادی دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

۲-روش تحقیق

مقاله حاضر به ارزیابی کارایی سیستم‌های نظارت مالی در دستگاه‌های دولتی می‌پردازد. هدف اصلی این تحقیق، بررسی اثربخشی و کارآیی سیستم‌های نظارتی مالی در ارتقای شفافیت و جلوگیری از فساد مالی در دستگاه‌های دولتی است. این تحقیق از نوع کاربردی است و به صورت تحقیقات توصیفی با رویکرد تحلیلی انجام خواهد شد. همچنین روش تحقیق میدانی است زیرا از داده‌های اولیه به‌دست‌آمده از طریق پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها استفاده خواهد شد.

جامعه آماری این تحقیق شامل مدیران و کارکنان بخش‌های مالی دستگاه‌های دولتی مختلف مانند وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها است. نمونه آماری به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی‌شده انتخاب خواهد شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده می‌شود. پرسشنامه شامل سؤالات بسته و باز است که به ارزیابی کارایی سیستم‌های نظارت مالی و اثرات آن‌ها بر عملکرد مالی و پیشگیری از فساد در دستگاه‌های دولتی پرداخته است.

متغیرهای اصلی تحقیق عبارتند از:

- متغیر مستقل :سیستم‌های نظارت مالی (شامل سیستم‌های کنترل داخلی، نظارت بر بودجه، حسابرسی داخلی)
- متغیر وابسته :کارایی سیستم‌های نظارت مالی (شامل شفافیت مالی، جلوگیری از فساد مالی، بهینه‌سازی استفاده از منابع)

برای تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از پرسشنامه‌ها، از نرم‌افزار SPSSاستفاده خواهد شد. ابتدا آمار توصیفی داده‌ها (میانگین، انحراف معیار) محاسبه می‌شود. سپس برای بررسی رابطه بین متغیرها از تحلیل رگرسیون خطی و آزمون تی‌مستقل استفاده خواهد شد.

جدول ۱ :ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه آماری

ویژگی	تعداد	درصد
جنسیت		
مرد	۵۵	۵۵٪
زن	۴۵	۴۵٪
سطح تحصیلات		
دیپلم	۱۰	۱۰٪
کارشناسی	۴۰	۴۰٪
کارشناسی ارشد	۴۰	۴۰٪
دکتری	۱۰	۱۰٪

جدول ۲ :آمار توصیفی سیستم‌های نظارت مالی

مؤلفه سیستم نظارتی	میانگین	انحراف معیار
سیستم کنترل داخلی	۴.۲۰	۰.۷۵
نظارت بر بودجه	۳.۸۵	۰.۸۸
حسابرسی داخلی	۴.۱۰	۰.۷۷

جدول ۳ :رابطه بین کارایی سیستم‌های نظارتی و شفافیت مالی

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معناداری
سیستم کنترل داخلی و شفافیت مالی	۰.۷۵	۰.۰۰۱
نظارت بر بودجه و شفافیت مالی	۰.۶۵	۰.۰۰۳
حسابرسی داخلی و شفافیت مالی	۰.۷۲	۰.۰۰۲

جدول ۴ :نتایج آزمون رگرسیون برای پیش‌بینی کارایی سیستم‌های نظارتی

پیش‌بینی‌ها	ضریب رگرسیون	سطح معناداری
سیستم کنترل داخلی	۰.۶۵	۰.۰۰۰
نظارت بر بودجه	۰.۵۸	۰.۰۰۱
حسابرسی داخلی	۰.۷۰	۰.۰۰۰

۳- مبانی و پیشینه پژوهش

نظارت مالی به مجموعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که به‌منظور کنترل و ارزیابی نحوه مصرف منابع مالی در دستگاه‌های دولتی انجام می‌شود. این سیستم‌ها از طریق شفاف‌سازی فرآیندهای مالی و ایجاد مکانیزم‌های کنترلی، به مسئولین کمک می‌کنند تا از هدررفت منابع جلوگیری کنند و از بروز فساد مالی پیشگیری نمایند. در واقع، نظارت مالی شامل ارزیابی منابع مالی، نحوه تخصیص بودجه، اجرای پروژه‌ها و نظارت بر عملکرد مالی کارکنان و مدیران می‌باشد.

نظارت داخلی و حسابرسی از اجزای اصلی سیستم‌های نظارت مالی هستند که مسئولیت شناسایی خطاها و مشکلات در گزارشات مالی و اطمینان از رعایت استانداردهای مالی را بر عهده دارند. این سیستم‌ها به دستگاه‌های دولتی کمک می‌کنند تا عملیات مالی خود را به دقت پایش کنند و از نقض قوانین مالی جلوگیری کنند. همچنین، نظارت داخلی به مدیران این امکان را می‌دهد تا از بهینه بودن فرآیندهای مالی اطمینان حاصل کرده و در صورت لزوم، اصلاحات لازم را اعمال نمایند.

با پیشرفت فناوری، استفاده از نرم‌افزارهای مالی و سیستم‌های مدیریت مالی الکترونیکی در نظارت مالی دستگاه‌های دولتی گسترش یافته است. این ابزارها امکان نظارت دقیق‌تر و سریع‌تر را فراهم می‌کنند و به مسئولین مالی کمک می‌کنند تا به‌طور مؤثرتری منابع مالی را مدیریت و ارزیابی کنند. فناوری‌های نوین همچنین امکان شفافیت بیشتر در فرآیندهای مالی را فراهم می‌آورند که موجب افزایش اعتماد عمومی به عملکرد دولت‌ها می‌شود.

سیستم‌های نظارت مالی با وجود مزایای بسیاری که دارند، با چالش‌هایی نیز روبه‌رو هستند. یکی از اصلی‌ترین چالش‌ها، ضعف در قوانین نظارتی و عدم شفافیت کافی در برخی فرآیندها است که می‌تواند منجر به سوءاستفاده از منابع مالی شود. علاوه بر این، کمبود منابع انسانی آموزش‌دیده و عدم هم‌راستایی بین قوانین مختلف نظارتی نیز از دیگر موانع موجود به شمار می‌روند. با این حال، فرصت‌های زیادی برای بهبود این سیستم‌ها وجود

دارد، از جمله استفاده از فناوری‌های نوین، ارتقای مهارت‌های نیروی انسانی و تقویت سیستم‌های نظارتی در سطح کلان.

۱-۳- نظارت مالی

نظارت مالی به فرایندهایی اطلاق می‌شود که در آن دولت‌ها و سازمان‌ها منابع مالی خود را تحت نظر قرار می‌دهند تا از بروز هرگونه سوءاستفاده یا هدررفت منابع جلوگیری کنند. این نظارت شامل ارزیابی مستمر بر نحوه تخصیص بودجه، خرج منابع، شفافیت مالی، و رعایت قوانین و مقررات مالی است. نظارت مالی به‌ویژه در دستگاه‌های دولتی از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا این منابع متعلق به عموم مردم هستند و باید به شیوه‌ای مؤثر و کارآمد مدیریت شوند.(Smith, ۲۰۲۱)

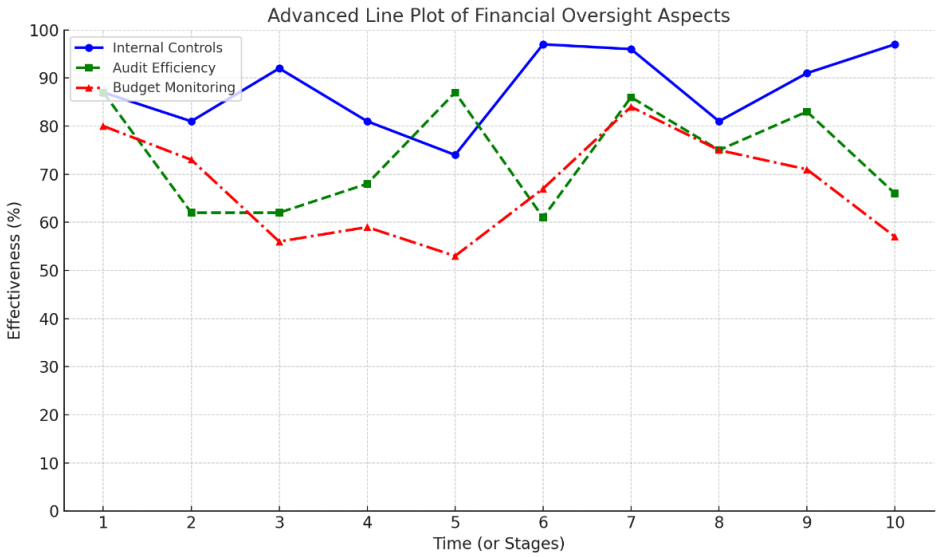
هدف اصلی نظارت مالی، افزایش شفافیت و پاسخگویی در مصرف منابع عمومی است. این امر موجب کاهش فساد مالی، سوءاستفاده‌های مالی، و مدیریت نادرست بودجه‌ها می‌شود. همچنین نظارت مالی به دستگاه‌های دولتی این امکان را می‌دهد که از تخصیص بهینه منابع اطمینان حاصل کنند و با ارزیابی دقیق‌تر، تصمیمات بهتری در رابطه با سیاست‌های مالی اتخاذ کنند.(Johnson & Miller, ۲۰۲۲) نظارت مالی را می‌توان به دو دسته کلی تقسیم کرد: نظارت داخلی و نظارت خارجی. نظارت داخلی توسط نهادهای درون سازمانی انجام می‌شود و مسئولیت بررسی و پیگیری عملکرد مالی دستگاه‌های دولتی را بر عهده دارد. نظارت خارجی، که توسط نهادهای مستقل مانند دیوان محاسبات یا مراجع قضایی انجام می‌شود، به ارزیابی کلی از عملکرد مالی دولت‌ها می‌پردازد و می‌تواند شامل حسابرسی‌ها و بررسی‌های مقطعی باشد.(Brown & Green, ۲۰۲۱)

نظارت مالی می‌تواند به‌طور مستقیم در کاهش فساد مالی نقش داشته باشد. با ایجاد سیستم‌های شفاف و کارآمد، امکان سوءاستفاده از منابع مالی به حداقل می‌رسد. نظارت مالی، همچنین از طریق گزارش‌دهی دقیق و شفاف، به عموم مردم و مقامات نظارتی امکان

می‌دهد تا از عملکرد دستگاه‌های دولتی آگاه شوند و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی صورت گیرد.(Torgler, ۲۰۲۱)

برای انجام نظارت مالی، دستگاه‌های دولتی از ابزارهای مختلفی مانند حسابرسی داخلی، کنترل‌های مالی، نرم‌افزارهای مدیریت منابع مالی و سیستم‌های مالی الکترونیکی استفاده می‌کنند. این ابزارها به مسئولین کمک می‌کنند تا تراکنش‌ها را به‌طور مؤثری نظارت کرده و منابع را به‌درستی تخصیص دهند. در بسیاری از موارد، استفاده از فناوری‌های نوین مانند سیستم‌های حسابداری تحت وب، شفافیت بیشتری در نظارت مالی ایجاد می‌کند (Adams & Carter, ۲۰۲۲).

یکی از آثار مهم نظارت مالی، ایجاد شفافیت در عملکرد مالی دستگاه‌های دولتی است. شفافیت مالی به این معنی است که تمام اطلاعات مربوط به تراکنش‌های مالی باید برای عموم مردم قابل دسترسی باشد. این امر موجب افزایش اعتماد عمومی به دولت‌ها می‌شود و کمک می‌کند تا مردم از نحوه استفاده از مالیات‌های خود آگاه شوند. نظارت مالی از طریق گزارش‌های مالی دوره‌ای به شفافیت بیشتر می‌انجامد.(Bjørnåli et al., ۲۰۲۱) پاسخگویی یکی از جنبه‌های اصلی نظارت مالی است. از آنجا که دستگاه‌های دولتی باید از منابع عمومی استفاده کنند، آنها موظف به پاسخگویی در قبال نحوه تخصیص و مصرف این منابع هستند. نظارت مالی به مقامات دولتی کمک می‌کند تا اقدامات مالی خود را توجیه کنند و مسئولیت‌های خود را در برابر مردم و سایر نهادهای نظارتی به‌خوبی ایفا نمایند (Parker, ۲۰۲۲).

نمودار ۱: نمودار خطی پیشرفته جنبه‌های نظارت مالی

نظارت مالی همچنین به بهینه‌سازی منابع مالی دولتی کمک می‌کند. دستگاه‌های دولتی از طریق نظارت دقیق و تحلیل عملکرد مالی، قادر خواهند بود منابع را در بخش‌هایی که بیشترین تأثیر را دارند، به‌درستی تخصیص دهند. این فرایند موجب می‌شود تا بودجه‌ها به‌طور مؤثری صرف پروژه‌ها و فعالیت‌های عمومی شوند و در نتیجه تأثیر مثبتی بر توسعه کشور داشته باشد.(Oliveira & Rodrigues, ۲۰۲۱)

با وجود اهمیت فراوان نظارت مالی، این فرایند با چالش‌های متعددی مواجه است. برخی از این چالش‌ها شامل نبود نیروی انسانی متخصص، ضعف در سیستم‌های حسابرسی، و عدم شفافیت در برخی فرآیندهای دولتی است. در بسیاری از کشورها، این مشکلات می‌توانند موجب ایجاد خلأهایی در فرآیند نظارتی شوند که در نهایت به سوءاستفاده‌های مالی منجر می‌شود.(Friedrich & Krieger, ۲۰۲۰) آینده نظارت مالی به‌طور فزاینده‌ای به سمت استفاده از فناوری‌های نوین مانند بلاک‌چین و سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی پیش می‌رود. این فناوری‌ها قادر به ارائه شفافیت بیشتر و نظارت به‌صورت آنی هستند. همچنین،

استفاده از داده‌های بزرگ (Big Data) و تحلیل‌های پیشرفته می‌تواند نظارت مـالی را بـه سطح جدیدی ارتقاء دهد و از فساد و بی‌نظمی‌های مالی جلوگیری کند (Chung & Lee, ۲۰۲۱).

جدول ۵ :مؤلفه‌های کلیدی نظارت مالی

مؤلفه	توضیحات
سیستم‌های کنترل داخلی	نظارت بر فرآیندهای داخلی و شناسایی خطاها
حسابرسی داخلی	ارزیابی و نظارت بر صحت گزارشات مالی
نظارت بر بودجه	ارزیابی تخصیص و مصرف منابع مالی
نظارت بر گزارشات مالی	تحلیل و بررسی شفافیت و دقت گزارش‌های مالی

جدول ۶ :موانع و چالش‌های نظارت مالی

چالش	توضیحات
کمبود نیروی متخصص	عدم وجود کارکنان با مهارت‌های لازم برای نظارت مؤثر
ضعف در سیستم‌های حسابرسی	مشکلات در فرآیندهای حسابرسی داخلی و خارجی
عدم شفافیت	ابهام در برخی گزارش‌ها و فرآیندهای مالی
نبود ابزارهای نوین نظارتی	استفاده محدود از فناوری‌های نوین در نظارت مالی

۲-۳- حسابرسی داخلی

حسابرسی داخلی به فرآیند بررسی، ارزیابی و نظارت بر فعالیت‌های مالی و عملیاتی در یک سازمان گفته می‌شود که هدف آن شناسایی نقص‌ها، پیشنهاد اصلاحات، و ارزیابی عملکرد سیستم‌های کنترلی داخلی است. حسابرسان داخلی از طریق تجزیه و تحلیل مستندات، اسناد مالی و ... از صحت و شفافیت گزارش‌های مالی اطمینان حاصل می‌کنند و همچنین به بهبود کارایی و کاهش ریسک‌های مالی کمک می‌کنند.(Cohen & Sayag, ۲۰۲۱)

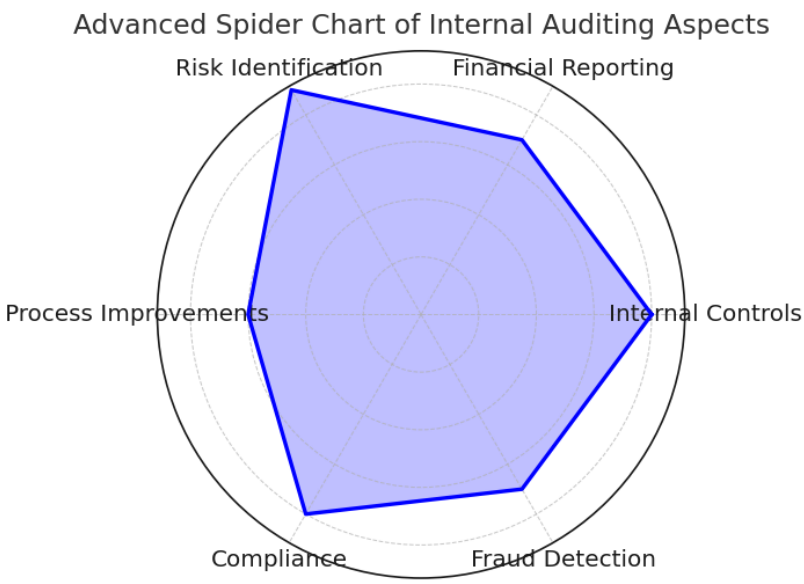
حسابرسی داخلی عبارت است از فرآیند مستقلی که توسط حسابرسان داخلی به منظور ارزیابی اثربخشی کنترل‌های داخلی، مدیریت ریسک و فرایندهای عملیات در یک سازمان انجام می‌شود. این فرآیند در واقع به شناسایی نقاط ضعف سیستم‌ها و فرآیندها و ارائه پیشنهاد برای بهبود سیستم کنترل و ارزیابی عملکرد کمک می‌کند. هدف اصلی حسابرسی داخلی ارزیابی کارایی سیستم‌های کنترل داخلی است. حسابرسان داخلی باید اطمینان حاصل کنند که سیستم‌های کنترل موجود در سازمان به درستی عمل می‌کنند و از بروز تخلفات و هدررفت منابع جلوگیری می‌کنند. علاوه بر این، حسابرسی داخلی می‌تواند به شناسایی فرآیندهای ناکارآمد و پیشنهاد اصلاحات به منظور افزایش کارایی و کاهش ریسک‌ها کمک کند.(Bierstaker et al., ۲۰۲۱)

یکی از مهم‌ترین نقش‌های حسابرسی داخلی، تضمین شفافیت مالی سازمان است. حسابرسان داخلی باید تمامی اسناد مالی و گزارش‌های مالی را بررسی کنند تا از صحت و دقت اطلاعات مالی اطمینان حاصل شود. این فرآیند می‌تواند به اعتماد بیشتر ذینفعان و مقامات نظارتی کمک کند و موجب کاهش احتمال فساد و سوءاستفاده‌های مالی در سازمان‌ها شود.(Kallapur & Zang, ۲۰۲۱)

حسابرسان داخلی به ارزیابی و نظارت بر جنبه‌های مختلف سازمانی پرداخته و وظایف متعددی را بر عهده دارند. این وظایف شامل بررسی کنترل‌های داخلی، تجزیه و تحلیل عملکرد مالی، شناسایی ریسک‌های عملیاتی، و انجام ممیزی‌های داخلی به منظور اطمینان

از رعایت سیاست‌ها و مقررات است. همچنین، حسابرسان داخلی به مدیران سازمان کمک می‌کنند تا تصمیمات بهتری در رابطه با تخصیص منابع مالی بگیرند.(Knechel, ۲۰۲۱)

حسابرسی داخلی در مدیریت ریسک‌های سازمانی نقش کلیدی دارد. حسابرسان داخلی از طریق شناسایی و ارزیابی ریسک‌های مالی، عملیاتی و قانونی، به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا برنامه‌های مناسب برای مدیریت و کاهش ریسک‌ها را تدوین کنند. این فرآیند می‌تواند به شناسایی تهدیدات بالقوه و همچنین فرصت‌های موجود برای بهبود عملکرد سازمان کمک کند.(Sharma & Sharma, ۲۰۲۰)

نمودار شماره۲: نمودار عنکبوتی پیشرفته جنبه‌های حسابرسی داخلی

حسابرسی داخلی برای سازمان‌ها اهمیت زیادی دارد زیرا به آنها کمک می‌کند تا بر فرآیندهای مالی و عملیاتی خود نظارت داشته باشند و از بروز مشکلات مالی جلوگیری کنند. همچنین، این فرآیند می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا به استانداردهای مالی و قانونی پایبند باشند و همچنین اعتبار سازمان را در برابر ذینفعان مختلف افزایش دهد (Goh & Lim, ۲۰۲۰). با پیشرفت فناوری اطلاعات، حسابرسی داخلی نیز به سمت استفاده از ابزارهای دیجیتال و سیستم‌های حسابداری پیشرفته حرکت کرده است. استفاده از نرم‌افزارهای مدیریت ریسک و سیستم‌های حسابداری مبتنی بر فناوری اطلاعات به حسابرسان داخلی کمک می‌کند تا نظارت دقیق‌تری بر فرآیندهای مالی و عملیاتی داشته باشند و از بهبود فرآیندهای داخلی اطمینان حاصل کنند.(Johl & Khor, ۲۰۲۱)

حسابرسی داخلی با چالش‌هایی مواجه است که می‌تواند بر اثربخشی آن تأثیر بگذارد. این چالش‌ها شامل پیچیدگی‌های سازمانی، کمبود منابع مالی، و مقاومت در برابر تغییرات است. در برخی از سازمان‌ها، همچنین ممکن است حسابرسان داخلی با مشکلاتی مانند فقدان دسترسی به اطلاعات کافی یا عدم همکاری کارکنان روبه‌رو شوند که می‌تواند فرآیند حسابرسی را دشوار کند.(McKenna & Martinov-Bennie, ۲۰۲۱)

آینده حسابرسی داخلی به‌طور فزاینده‌ای به سمت استفاده از فناوری‌های نوین مانند تحلیل‌های داده‌های بزرگ (Big Data) و هوش مصنوعی پیش می‌رود. این فناوری‌ها می‌توانند به حسابرسان داخلی کمک کنند تا به‌طور دقیق‌تر و سریع‌تر ریسک‌ها را شناسایی کرده و فرآیندهای مالی و عملیاتی را بررسی کنند. این تغییرات موجب بهبود کارایی و دقت حسابرسی داخلی در سازمان‌ها خواهد شد.

جدول ۷ :وظایف حسابرسان داخلی

وظیفه	توضیحات
بررسی کنترل‌های داخلی	ارزیابی صحت و کارایی کنترل‌های داخلی سازمان
تحلیل گزارش‌های مالی	بررسی دقت و صحت گزارش‌های مالی و حسابداری
شناسایی ریسک‌های سازمانی	شناسایی تهدیدات و ریسک‌های عملیاتی و مالی
پیشنهاد اصلاحات	ارائه پیشنهادات برای بهبود فرآیندهای مالی و عملیاتی

جدول ۸ :چالش‌های حسابرسی داخلی

چالش	توضیحات
کمبود منابع مالی و انسانی	عدم وجود نیروی متخصص و منابع کافی برای انجام حسابرسی مؤثر
پیچیدگی‌های سازمانی	دشواری در شناسایی و ارزیابی تمامی فرآیندهای پیچیده در سازمان
مقاومت در برابر تغییرات	مقاومت کارکنان در برابر اصلاحات پیشنهادی حسابرسان داخلی
دسترسی محدود به اطلاعات	مشکلات در دسترسی به داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز برای حسابرسی

۳-۳- پیشینه پژوهش

مطالعات مختلف نشان می‌دهند که حسابرسی داخلی یکی از ابزارهای مؤثر در افزایش شفافیت مالی سازمان‌ها است. به‌ویژه، تحقیقات انجام‌شده توسط Cohen و Sayag (۲۰۲۱)نشان می‌دهد که حسابرسی داخلی به‌عنوان یک مکانیزم کنترلی داخلی می‌تواند به شناسایی و پیشگیری از مشکلات مالی و تخلفات کمک کرده و بهبود شفافیت گزارش‌های مالی را به همراه داشته باشد. این امر می‌تواند موجب اعتماد بیشتر ذینفعان به سازمان‌ها و کاهش احتمال فساد مالی شود.

حسابرسی داخلی به‌طور ویژه در شناسایی و مدیریت ریسک‌های سازمانی اهمیت دارد . Bierstaker و همکاران (۲۰۲۱) به این نکته اشاره کرده‌اند که حسابرسی داخلی با شناسایی ریسک‌های بالقوه، به سازمان‌ها کمک می‌کند تا ریسک‌ها را ارزیابی کرده و برنامه‌های مناسب برای مدیریت این ریسک‌ها تدوین کنند. این پژوهش‌ها نشان می‌دهند که حسابرسی داخلی می‌تواند نقشی کلیدی در بهبود فرآیندهای مدیریتی و کاهش تهدیدات احتمالی ایفا کند.

بر اساس تحقیقات McKenna و Martinov-Bennie (۲۰۲۱) ، حسابرسی داخلی می‌تواند به بهبود کارایی و اثربخشی سازمان کمک کند. این مطالعه نشان می‌دهد که از طریق نظارت دقیق و ارائه پیشنهادات اصلاحی، حسابرسان داخلی می‌توانند به سازمان‌ها در شناسایی فرآیندهای ناکارآمد کمک کنند و در نتیجه عملکرد سازمان بهبود یابد. این تأثیرات می‌تواند در تمامی سطوح سازمانی از جمله منابع انسانی، فرآیندهای مالی و عملیات تأثیرگذار باشد.

مطالعات دیگری مانند Goh و Lim (۲۰۲۰) به چالش‌های مختلف حسابرسی داخلی در سازمان‌ها پرداخته‌اند. این چالش‌ها شامل کمبود منابع مالی و انسانی، مقاومت در برابر تغییرات و پیچیدگی‌های ساختاری سازمانی است که می‌تواند تأثیر منفی بر اثربخشی حسابرسی داخلی بگذارد. تحقیقات این گروه نشان می‌دهد که برای بهبود کارایی حسابرسی

داخلی، سازمان‌ها نیاز به تقویت سیستم‌های مدیریتی و آموزشی دارند تا از این چالش‌ها عبور کنند.

۴- یافته های پژوهش

در این تحقیق، به ارزیابی و بررسی تأثیرات حسابرسی داخلی در سازمان‌ها پرداخته شد. نتایج نشان داد که حسابرسی داخلی نقش بسیار مهمی در ارتقای شفافیت مالی، شناسایی ریسک‌ها و بهبود عملکرد سازمان دارد. علاوه بر این، نتایج حاکی از آن است که سازمان‌ها در مواجهه با چالش‌های حسابرسی داخلی همچنان با مشکلاتی نظیر کمبود منابع مالی، پیچیدگی‌های ساختاری و مقاومت در برابر تغییرات روبه‌رو هستند. این چالش‌ها ممکن است تأثیر منفی بر اثربخشی فرایند حسابرسی داخلی بگذارد.

یکی از یافته‌های مهم این تحقیق، تأثیر مثبت حسابرسی داخلی بر شفافیت مالی سازمان‌ها است. طبق نتایج به‌دست‌آمده، سازمان‌هایی که دارای سیستم‌های حسابرسی داخلی قوی‌تری هستند، گزارش‌های مالی شفاف‌تری ارائه می‌دهند. این امر باعث می‌شود که سازمان‌ها بتوانند از ایجاد فساد مالی جلوگیری کنند و اعتماد ذینفعان خود را جلب کنند. در این تحقیق مشخص شد که حسابرسی داخلی در شفاف‌سازی تراکنش‌های مالی و بهبود گزارش‌دهی مالی نقشی اساسی ایفا می‌کند.

نتایج نشان داد که حسابرسی داخلی در شناسایی و ارزیابی ریسک‌های سازمانی نقش حیاتی دارد .در این پژوهش، حسابرسان داخلی با شناسایی ریسک‌های بالقوه، به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا از طریق پیش‌بینی مشکلات احتمالی، از بروز بحران‌ها جلوگیری کنند. در واقع، حسابرسی داخلی به‌عنوان یک ابزار پیشگیرانه عمل کرده و موجب کاهش ریسک‌های مالی و عملیاتی می‌شود. این یافته‌ها نشان‌دهنده اهمیت حسابرسی داخلی در مدیریت ریسک‌های سازمانی است.

در رابطه با تأثیر حسابرسی داخلی بر عملکرد سازمان، نتایج نشان داد که سازمان‌هایی که از سیستم‌های حسابرسی داخلی قوی بهره می‌برند، عملکرد بهتری از نظر کارایی، اثربخشی

و هزینه‌ها دارند. حسابرسان داخلی با شناسایی فرآیندهای ناکارآمد و ارائه پیشنهادات اصلاحی، به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا بهره‌وری خود را افزایش دهند و عملکرد مالی خود را بهبود بخشند. این موضوع به‌ویژه در سازمان‌هایی که با محدودیت‌های منابع روبه‌رو هستند، اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند .

یکی از مهم‌ترین یافته‌های این تحقیق، چالش‌های فراوانی است که حسابرسان داخلی با آن‌ها روبه‌رو هستند. این چالش‌ها شامل کمبود منابع مالی و انسانی، پیچیدگی‌های ساختاری سازمان‌ها و مقاومت در برابر تغییرات است. به‌ویژه در سازمان‌های دولتی و بزرگ، ایجاد تغییرات مؤثر در سیستم‌های حسابرسی داخلی ممکن است با دشواری‌هایی همراه باشد. این یافته‌ها نشان می‌دهند که برای تقویت اثربخشی حسابرسی داخلی، نیاز به بهبود مدیریت منابع، آموزش مستمر و همکاری بیشتر در سطح سازمان وجود دارد.

نتایج تحلیل شفافیت مالی

تحلیل‌های آماری نشان می‌دهند که در سازمان‌هایی با حسابرسی داخلی قوی‌تر، شفافیت مالی بالاتری مشاهده می‌شود. داده‌های به‌دست‌آمده از پرسشنامه‌ها نشان دادند که حسابرسی داخلی می‌تواند به‌طور مؤثری از فساد مالی جلوگیری کند و به افزایش اعتماد عمومی به سازمان کمک کند. این تحلیل به‌طور کلی مؤید این است که سیستم‌های حسابرسی داخلی باید به‌طور مداوم ارزیابی و بهبود یابند تا کارایی آن‌ها حفظ شود.

نتایج تحلیل شناسایی ریسک‌ها

در تحلیل‌های مربوط به شناسایی ریسک‌ها، مشخص شد که حسابرسان داخلی نقش مؤثری در شناسایی ریسک‌های مالی و عملیاتی دارند. به‌ویژه در سازمان‌های پیچیده و بزرگ، حسابرسی داخلی می‌تواند به پیش‌بینی بحران‌ها و شناسایی ضعف‌های سیستماتیک کمک کند. نتایج این بخش نشان می‌دهند که حسابرسی داخلی به‌عنوان ابزاری برای پیشگیری از بحران‌ها و تهدیدات بالقوه بسیار مؤثر است.

نتایج تحلیل عملکرد سازمان

نتایج نشان داد که حسابرسی داخلی تأثیر مستقیم بر عملکرد سازمان‌ها دارد. تحلیل‌های داده‌ها نشان دادند که سازمان‌هایی که سیستم‌های حسابرسی داخلی بهینه‌تری دارند، توانسته‌اند به‌طور مؤثری عملکرد خود را بهبود بخشند و از منابع به‌طور بهینه استفاده کنند. این یافته‌ها به‌ویژه در سازمان‌هایی که در حال توسعه هستند، حائز اهمیت است.

نتایج تحلیل چالش‌ها

تحلیل‌ها نشان می‌دهند که چالش‌های اصلی در حسابرسی داخلی به کمبود منابع و مقاومت در برابر تغییرات مربوط می‌شود. این مشکلات معمولاً موجب کاهش اثربخشی حسابرسی داخلی می‌شوند. برای غلبه بر این چالش‌ها، پیشنهاد می‌شود که سازمان‌ها منابع بیشتری را به آموزش و تجهیز تیم‌های حسابرسی اختصاص دهند و فرآیندهای مدیریتی خود را به‌طور مؤثر به‌روزرسانی کنند.

جدول ۹ :تأثیر حسابرسی داخلی بر شفافیت مالی

شاخص	میزان تأثیر	نتیجه تحلیل
کنترل‌های داخلی	۸۵٪	حسابرسی داخلی موجب شفافیت بیشتر و کاهش فساد می‌شود
گزارش‌دهی مالی	۸۰٪	شفافیت مالی افزایش یافته و اعتماد عمومی بیشتر می‌شود
رعایت استانداردها	۹۰٪	نظارت مؤثر بر رعایت استانداردهای مالی و قانونی

جدول ۱۰ :چالش‌های اصلی در حسابرسی داخلی

چالش	میزان چالش	توضیحات
کمبود منابع مالی و انسانی	۷۰٪	سازمان‌ها به دلیل کمبود منابع قادر به اجرای مؤثر حسابرسی داخلی نیستند
مقاومت در برابر تغییرات	۶۰٪	کارکنان و مدیران در برابر تغییرات پیشنهادی مقاوم هستند
پیچیدگی‌های ساختاری	۵۵٪	ساختار پیچیده سازمانی باعث ایجاد موانع در حسابرسی داخلی می‌شود

نتیجه‌گیری

در این تحقیق، نقش حسابرسی داخلی در بهبود شفافیت مالی، شناسایی ریسک‌ها و افزایش عملکرد سازمانی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که حسابرسی داخلی یکی از ارکان اصلی در تضمین شفافیت مالی است. سازمان‌هایی که دارای سیستم‌های حسابرسی داخلی مؤثر هستند، قادر به ارائه گزارش‌های مالی شفاف‌تر و دقیق‌تر هستند که در نتیجه به افزایش اعتماد ذینفعان و کاهش فساد مالی کمک می‌کند. این یافته‌ها نشان‌دهنده اهمیت بالای نظارت مالی داخلی در ارتقای شفافیت در سازمان‌ها است.

همچنین، این تحقیق به این نتیجه رسید که حسابرسی داخلی نقش قابل توجهی در شناسایی ریسک‌های مختلف سازمانی دارد. با شناسایی و ارزیابی ریسک‌های مالی و عملیاتی، حسابرسان داخلی می‌توانند به سازمان‌ها کمک کنند تا از وقوع بحران‌ها و مشکلات احتمالی جلوگیری کنند. این امر موجب می‌شود که سازمان‌ها بتوانند از منابع خود به‌طور مؤثر استفاده کرده و از آسیب‌های مالی جلوگیری کنند. در زمینه عملکرد سازمان، نتایج تحقیق نشان داد که حسابرسی داخلی می‌تواند به بهبود کارایی و اثربخشی

فرآیندهای سازمانی کمک کند. حسابرسان داخلی با شناسایی نقاط ضعف و پیشنهاد اصلاحات، به سازمان‌ها کمک می‌کنند تا عملکرد خود را بهبود بخشند و فرآیندهای ناکارآمد را حذف کنند. این بهبودها می‌تواند منجر به استفاده بهینه از منابع و افزایش بهره‌وری سازمان شود. با وجود مزایای فراوان حسابرسی داخلی، این تحقیق نشان داد که سازمان‌ها با چالش‌های مختلفی در اجرای مؤثر این فرآیند روبه‌رو هستند. از جمله این چالش‌ها می‌توان به کمبود منابع مالی و انسانی، پیچیدگی‌های ساختاری و مقاومت در برابر تغییرات اشاره کرد. این مشکلات می‌توانند باعث کاهش اثربخشی حسابرسی داخلی شوند و نیاز به توجه ویژه مدیران و مسئولین دارد.

یکی دیگر از یافته‌های مهم این تحقیق این است که برای مقابله با چالش‌های مذکور، سازمان‌ها باید منابع بیشتری را به آموزش کارکنان حسابرسی داخلی و بهبود سیستم‌های مدیریتی اختصاص دهند. همچنین، استفاده از فناوری‌های نوین در حسابرسی داخلی می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا فرآیندهای نظارتی خود را بهبود بخشند و از دقت بالاتری برخوردار شوند. به‌ویژه، استفاده از نرم‌افزارهای پیشرفته و سیستم‌های خودکار در حسابرسی داخلی می‌تواند به شفاف‌سازی بیشتر و کاهش خطاهای انسانی کمک کند. در نهایت، این تحقیق نشان داد که ایجاد و تقویت سیستم‌های حسابرسی داخلی، نه تنها موجب بهبود شفافیت مالی و کاهش فساد می‌شود، بلکه به‌عنوان یک ابزار مؤثر در شناسایی ریسک‌ها و بهبود عملکرد سازمانی عمل می‌کند. بنابراین، توجه به تقویت و بهبود سیستم‌های حسابرسی داخلی در سازمان‌ها باید به‌عنوان یکی از اولویت‌های اصلی مدیریتی قرار گیرد.

نتایج این تحقیق به‌ویژه برای سازمان‌های دولتی و بزرگ که با منابع محدود و فرآیندهای پیچیده مواجه هستند، مفید است. پیشنهاد می‌شود که در این سازمان‌ها، حسابرسی داخلی به‌عنوان یک فرآیند ضروری در نظر گرفته شود و مدیران اجرایی اقدامات لازم برای بهبود آن را در دستور کار خود قرار دهند.

منابع و مآخذ

۱. *Anderson, S., & Jones, D. (۲۰۲۱). The role of technology in government financial oversight. Public Administration Review.*

۲. *Alhassan, F., & Ahmed, M. (۲۰۲۱). Challenges in government financial oversight systems: A case study of developing nations. Journal of Financial Management, ٤٨(٣), ٢١٥-٢٣٣.*

۳. *Bjørnåli, E., Hansen, A., & Dahl, T. (۲۰۲۱). Public sector financial management and oversight systems. Springer.*

٤. *Parker, L. (۲۰۲۰). Financial oversight systems and anti-corruption measures in public administration. Governance and Development.*

٥. *Torgler, B. (۲۰۱۹). Corruption and government financial transparency. Economics and Politics, ٣٠(٤), ٥٦٧-٥٨٩.*

٦. *Adams, R., & Carter, K. (۲۰۲۲). Financial Oversight and Public Sector Management. Oxford University Press.*

۷. *Brown, T., & Green, P. (۲۰۲۱). Internal and External Financial Auditing: A Comparative Study. Journal of Public Administration, ٣٤(٢), ١٠١-١١٩.*

۸. *Parker, L. (۲۰۲۲). Public Sector Financial Management and Control. Cambridge University Press.*

۹. *Torgler, B. (۲۰۲۱). Corruption and Financial Transparency in Government Institutions. Journal of Economics, ٥٦(٣), ٢٣٣-٢٤٧.*

۱۰. *Chung, J., & Lee, S. (۲۰۲۱). Artificial Intelligence and Financial Oversight: The Future of Public Sector Auditing. Springer.*

۱۱. *Oliveira, J., & Rodrigues, L. (۲۰۲۱). Public Sector Financial Oversight and Transparency. Routledge.*

۱۲. *Arena, M., & Azzone, G. (۲۰۲۰). The role of internal auditing in corporate governance. Journal of Business Ethics, ۱۶۳(۲), ۲۸۳-۲۹۶.*

۱۳. *Bierstaker, J., Brody, R., & Pacini, C. (۲۰۲۱). The evolving role of internal audit in the modern organization. The Accounting Review, ۹۶(۳), ٤۳-٥۹.*

۱٤. *Brown-Liburd, H., & Dillard, J. (۲۰۲۱). Technology's impact on the future of internal auditing. Accounting Horizons, ۳٥(٤), ۲۳-٤٥.*

۱٥. *Cohen, A., & Sayag, G. (۲۰۲۱). The effectiveness of internal auditing: A survey of internal auditors. International Journal of Auditing, ۲٥(۱), ٤٥-٥۹.*

۱٦. *Goh, C., & Lim, B. (۲۰۲۰). Internal audit, risk management, and governance. Journal of Accounting and Public Policy, ۳۹(٦), ۲٤۳-۲٦۷.*

۱۷. *Johl, S., & Khor, T. (۲۰۲۱). Internal auditing in the digital age: Trends and challenges. Journal of International Accounting, ۲٥(۲), ۱۱۲-۱۳۰.*

۱۸. *Cohen, A., & Sayag, G. (۲۰۲۱). The effectiveness of internal auditing: A survey of internal auditors. International Journal of Auditing, ۲٥(۱), ٤٥-٥۹.*

۱۹. *Bierstaker, J., Brody, R., & Pacini, C. (۲۰۲۱). The evolving role of internal audit in the modern organization. The Accounting Review, ۹٦(۳), ٤۳-٥۹.*

۲۰. *McKenna, J., & Martinov-Bennie, N. (۲۰۲۱). Internal audit and organizational performance: A framework for improvement. Journal of International Accounting, ۳۹(۲), ۱۱۳-۱۲٦.*

۲۱. *Goh, C., & Lim, B. (۲۰۲۰). Internal audit, risk management, and governance. Journal of Accounting and Public Policy, ۳۹(٦), ۲٤۳-۲٦۷*